:a Moldova
ria Ungheni

Dosarul nr. 2-122/2021
Nr. PIGD 2-21192413-51-2c-29122021

HOTĂRÂRE
ÎN NUMELE LEGII
12 septembrie 2025

Completul de judecată, în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mariana Stratan
Grefier Crina Neamțu
A examinat în ședință publică, în procedură generală, cererea de chemare în judecată depusă
De către
Reclamantul „Cidonia" Societate cu Răspundere Limitată (IDNO 1003609010701), interesele au fost reprezentate de avocatul Andrei Onofrei (mandat seria MA nr. 1521949)
Împotriva
Pârâtului „ELDJ Fruit" Societate cu Răspundere Limitată (IDNO 1011608001121), interesele au fost reprezentate de avocatul Sorin Brumă (mandat seria MA nr. 1314999)
Obiectul acțiunii: încasarea prejudiciului material sub formă de venit ratat și încasarea cheltuielilor de judecată,

Partea descriptivă a Hotărârii

1. Aspecte de procedură

La data de 29.12.2021 „Cidonia" S.R.L., a depus cerere de chemare în judecată către „ELDJ Fruit" S.R.L. prin care solicită încasarea prejudiciului material sub formă de venit ratat și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 31.12.2021 cauza a fost repartizată aleatoriu judecătorului Vasile Șchiopu.

La data de 25.05.2023 cauza a fost repartizată repetat judecătorului Mariana Stratan.

2. Circumstanțele de fapt, prezentate de reclamant, pot fi rezumate după cum urmează.

Reclamantul invocă faptul că, la data de 6 iulie 2020, „Cidonia" S.R.L. și pârâtul „ELDJ Fruit" S.R.L. au încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 9, prin care „Cidonia" S.R.L., în calitate de vânzător, și-a asumat obligația de a vinde 250 de tone de mere „Discovery" din livada sa amplasată în satul Zagarancea, raionul Ungheni, la prețul de 7 lei/kg, iar cumpărătorul – de a cumpăra cantitatea menționată de mere și de a achita prețul mărfii în avans. Reclamantul afirmă că, potrivit pct. 2.2 al contractului, părțile au convenit că marfa va fi livrată din livada vânzătorului. De asemenea, reclamantul menționează că, conform pct. 4.1 al contractului, „Cidonia" S.R.L., în calitate de vânzător, și-a asumat obligația de a asigura culesul, încărcarea și transportarea producției până la locul indicat de cumpărător, iar conform pct. 4.3 al contractului, pârâtul „ELDJ Fruit" S.R.L., în calitate de cumpărător, și-a asumat obligația de a asigura primirea, inspectarea, încărcarea și transportarea mărfii din livada vânzătorului până la destinație. Reclamantul invocă dispozițiile pct. 5.2 al contractului, potrivit cărora pârâtul „ELDJ Fruit" S.R.L., în calitate de cumpărător, și-a asumat dreptul și obligația de a determina periodicitatea

livrării, cantitatea și calitatea mărfii, fiind obligat să-l anunțe pe vânzător în acest sens într-un termen rezonabil, iar conform pct. 4.5 al contractului, la momentul semnării contractului, cumpărătorul a declarat că nu are pretenții la calitatea mărfii propuse spre vânzare.

Reclamantul afirmă că, prin dispozițiile de plată nr. 196 din 13 iulie 2020 și nr. 209 din 22 iulie 2020, pârâtul a achitat în avans suma de 430.000,00 lei pentru cantitatea de circa 61,4 tone de mere și urma să informeze vânzătorul despre data culesului și ridicării merelor. Reclamantul menționează că condițiile contractului și calitatea produsului propus spre vânzare au fost negociate de către Bulgac Ivan, fostul administrator al „Cidonia" S.R.L., și reprezentanții cumpărătorului, care s-a prezentat drept Asif Djamal, declarând că este soțul unicului fondator al „ELDJ Fruit" S.R.L., nemijlocit în livada vânzătorului. Reclamantul invocă faptul că soiul de mere „Discovery" are perioada de coacere începând cu mijlocul lunii iulie și se finalizează la mijlocul lunii august, astfel încât urmează a fi recoltat și depozitat până la mijlocul lunii august. Reclamantul afirmă că, la începutul lunii august 2020, l-a informat de mai multe ori telefonic pe pârât referitor la necesitatea colectării și livrării merelor, deoarece, fiind finalizată perioada de coacere, merele au început să cadă la pământ; însă și după data de 15 august 2020, pârâtul nu s-a prezentat pentru ridicarea producției contractate, fapt care a dus la degradarea recoltei de mere din cauza nerecoltării la timp și, respectiv, la micșorarea prețului de vânzare și a greutății mărului față de stadiul inițial. Reclamantul susține că, pentru a nu pierde total producția de mere, începând cu data de 21 august 2020, a livrat cantitatea de 123,56 tone de mere la suc, la un preț de circa 2 lei/kg, către fabrica de conserve „Mega Eco Fruct Colect" S.R.L. din orașul Orhei (copia facturilor de livrare se anexează). Reclamantul invocă motivul că pârâtul a refuzat neîntemeiat să-și onoreze obligațiile contractuale asumate, și anume să-și ridice marfa contractată într-un termen rezonabil (până la data de 15 august 2020), ca urmare a degradării produsului, i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de circa 310.800,00 lei, format din:

- Total marfă contractată: 250 tone la preț de 7 lei/kg;
- Total marfă achitată în avans de pârât: 61,4 tone la preț de 7 lei/kg;
- Total marfă livrată la suc: 123,56 tone la preț de 2 lei/kg;
- Total venit ratat: (123,56 tone - 61,4 tone) = 62,16 tone * 5 lei/kg (diferența dintre prețul negociat și prețul de livrare la suc) = 310.800,00 lei venit ratat.

Solicitările reclamantului:

- A încasa din contul pârâtului „ELDJ Fruit" S.R.L. c/f 1011608001121 în beneficiul reclamantului „Cidonia" S.R.L. c/f 1003609010701 suma de 310.800,00 lei în calitate de prejudiciu material sub formă de venit ratat;

- A încasa din contul pârâtului „ELDJ Fruit" S.R.L. c/f 1011608001121 în beneficiul reclamantului „Cidonia" S.R.L. c/f 100360901070 cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 9.324,00 lei și asistență juridică în mărime de 5.500,00 lei.

Temeiurile de drept invocate în cererea de chemare în judecată art. 19, 16, 1108 al. (l,2), 1109 al.(l), 1111 al.(l), 1112 al.(l) lit. a),b), c), 1114 al.(1,3), 1115 al.(l) lit. b), 1116, 776, 858 al.(l,2) 936 al.(l) CC, art. 5, 7, 39 al.(11), 42 al.(2), 56, 60, 86, 94, 96, 166-167, CPC

3. Poziția expusă în referințele și pledoariile pârâtului „ELDJ Fruit" S.R.L. și a reprezentantului său, avocatul Sorin Brumă

Pârâtul „ELDJ Fruit" S.R.L., prin referințele și pledoariile sale, arată că este de acord cu descrierea cronologică a evenimentelor făcută de reclamantul „Cidonia" S.R.L., inclusiv cu conținutul contractului de vânzare-cumpărare nr. 9 din 6 iulie 2020, în ceea ce privește obiectul,

drepturile și obligațiile părților, precum și plățile efectuate în sumă de 430.000 lei prin ordinele nr. 196 din 13 iulie 2020 (280.000 lei, cu destinația „plată pentru fructe în baza contului DJ 01 din 13.07.2020”) și nr. 209 din 22 iulie 2020 (150.000 lei, explicit „plată pentru mere în baza contractului nr. 9 din 06.07.2020”), fără ca acestea să fie avans în sensul unei plăți anticipate pentru volume specifice, ci simple plăți parțiale. Totuși, pârâtul contestă afirmațiile privind presupusele negocieri dintre Ivan Bulgac și Asif Djamal, invocând că nu există nicio dovadă scrisă (procură, mandat sau acord) care să confirme calitatea de reprezentant a acestei persoane în cadrul negocierilor premergătoare semnării contractului, iar societatea „ELDJ Fruit” S.R.L. nu a avut angajat pe nimeni cu acest nume, unicul administrator și semnatar al contractului fiind, în perioada 2019–2022, Victor Cazacu, care a negociat și a semnat toate actele aferente, inclusiv contractul în cauză.

Pârâtul afirmă că în contract nu este prevăzută nicio clauză referitoare la informarea telefonică privind colectarea merelor sau la perioada de coacere a acestora de soiul „Discovery”, iar potrivit pct. 5.2 al contractului, cumpărătorul este cel care determină independent periodicitatea, cantitatea și calitatea mărfii, fiind obligat doar să-l anunțe pe vânzător într-un termen rezonabil; în opinia sa, „Cidonia” S.R.L. nu a respectat această prevedere, întrucât a acționat fără a aștepta anunțul cumpărătorului, nu a informat în scris cumpărătorul despre recoltarea merelor și nici nu a semnat un acord suplimentar privind livrarea, conform pct. 6.1, care impune modificările prin acord bilateral scris, semnat și ștampilat. De asemenea, pârâtul invocă faptul că „Cidonia” S.R.L. nu a prezentat documente care să confirme calitatea produsului conform standardelor internaționale sau efectuarea testelor fitosanitare prevăzute de Legea nr. 228/2010 privind protecția plantelor și carantina fitosanitară, și nu a furnizat probe care să ateste conformitatea merelor cu aceste standarde sau demersurile privind condițiile de livrare și păstrare, deși cumpărătorul a solicitat explicit astfel de informații și acte; la dosar nu există nicio probă (notificare sau alt act scris) care să dovedească executarea obligațiilor asumate de vânzător la pct. 4.1 (organizarea și asigurarea culesului, încărcării și transportării producției până la transport), fără de care era imposibil ca cumpărătorul să execute pct. 4.3 (primirea, inspectarea, încărcarea și transportarea mărfii la destinație). Mai mult, probele demonstrează că vânzătorul nu a predat în proprietatea „ELDJ Fruit” S.R.L. producția contractată de mere „Discovery” (pct. 2.1 și 5.1, data livrării fiind predarea în livadă), nu a executat obligația de a aproba cu cumpărătorul cerințele acestuia referitor la marfă (pct. 2.2), nu a prezentat acte referitoare la calitatea mărfii și facturi fiscale, iar la momentul semnării contractului era imposibil să se stabilească lipsa pretențiilor cumpărătorului privind calitatea (pct. 2.3, marfa fiind de calitate bună doar după punere la dispoziție).

Pârâtul menționează că, deși „Cidonia” S.R.L. deținea sumele achitate, ulterior a restituit 111.000 lei prin ordinul de plată nr. 1 din 23 iulie 2020, fapt care ar confirma lipsa mărfii de soiul „Discovery” și, implicit, inexistența unei culpe din partea cumpărătorului, iar contractul lipsește suma totală (pct. 3.1), nu specifică că marfa este din roada anului 2020 sau un termen limită de predare (reclamantul invocă nejustificat 15 august 2020), astfel încât marfa urma să fie 250 tone de mere „Discovery”, cu periodicitatea și cantitatea notificată de cumpărător conform pct. 5.2. În consecință, pârâtul susține că „Cidonia” S.R.L. nu a demonstrat vinovăția sa, existența prejudiciului, a faptei ilicite, a raportului de cauzalitate și a vinovăției, condiții esențiale ale răspunderii civile conform art. 118 din Codul de procedură civilă și art. 1998–2054 din Codul civil, și nici neexecutarea obligației de către cumpărător sau întinderea pretinsului prejudiciu sub forma venitului ratat; pârâtul invocă în acest sens art. 936 din Codul civil, potrivit căruia despăgubirile trebuie să plaseze creditorul în situația în care s-ar fi aflat dacă obligația s-ar fi

executat, însă reclamantului îi revine sarcina de a dovedi atât neexecutarea, cât și mărimea prejudiciului, sarcini neîndeplinite, procesul-verbal de evaluare din 19 august 2020 fiind unilateral și întocmit după vânzări, fără a servi drept dovadă validă. Mai mult, „ELDJ Fruit" S.R.L. arată că pretențiile privind prejudiciul material nu pot fi admise, întrucât părțile sunt legate printr-un contract de vânzare-cumpărare valabil, iar normele de la art. 1108–1194 din Codul civil nu prevăd posibilitatea ca vânzătorul să ceară despăgubiri de acest tip, ci doar plata prețului, dobânda de întârziere sau rezoluțiunea contractului (fără penalitate prevăzută); în același timp, nu poate fi invocată răspunderea delictuală reglementată de art. 1998–2054 din Codul civil, aplicabilă doar în raporturi extra contractuale, conform art. 1998 alin. (1), deoarece repararea prejudiciului este posibilă doar dacă fapta este ilicită și părțile nu sunt legate printr-o obligație contractuală, iar dispozițiile art. 1118 Cod civil impun vânzătorului obligația de a transmite bunul în cantitatea stabilită, permițând refuzul recepționării dacă este mai mică, ceea ce demonstrează neexecutarea de către „Cidonia" S.R.L., care a refuzat transmiterea cantităților agreate. Pârâtul acuză „Cidonia" S.R.L. că a acționat cu rea-credință, vânzând merele către un terț („Mega Eco Fruct Colect" S.R.L.) fără ca contractul să fi fost rezoluționat și fără a notifica în scris cumpărătorul, ceea ce contravine principiului bunei-credințe prevăzut de art. 775 și art. 858 din Codul civil, urmărind obținerea unei îmbogățiri nejustificate; de asemenea, „Cidonia" S.R.L. nu a răspuns la notificările și reclamațiile expediate de pârât (anexate la dosar) privind netransmiterea merelor, fapt care denotă un comportament de rea-credință, iar vânzătorul nu a probat că merele vândute terțului erau din cantitatea destinată pârâtului, intenția de vânzare sau compatibilitatea datelor facturilor (ex. 31 iulie 2020, 20.875 kg, anterior contractului cu terțul din 10 august 2020) cu perioada de coacere (1-20 august, conform scrisorii nr. 114/07.06.2021 de la IȘPHTA), procesul-verbal din 19 august 2020 fiind posterior vânzărilor. Conform art. 510 Cod civil, dreptul de proprietate se transmite la predarea bunului mobil, neexecutată aici, astfel încât toate riscurile (inclusiv deteriorarea fortuită) rămân la vânzător, iar merele fiind bunuri determinate generic vândute pe parcurs, riscurile nu trec la cumpărător anterior individualizării (art. 1114 alin. (1), (3), (5) Cod civil). Informarea telefonică invocată de reclamant este neîntemeiată, contractul neprevăzând astfel de condiții, iar obligațiile se stabilesc prin acte scrise (art. 992, 308, 321 Cod civil, nerespectarea formei scrise excluzând proba cu martori). În susținerea poziției sale, pârâtul invocă și art. 20 din Constituția Republicii Moldova, precum și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind dreptul la un proces echitabil. În concluzie, „ELDJ Fruit" S.R.L. solicită instanței să respingă cererea de chemare în judecată a „Cidonia" S.R.L. ca neîntemeiată, inclusiv pretenția de încasare a sumei de 310.800 lei cu titlu de prejudiciu material sub formă de venit ratat, și să dispună încasarea din contul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10.000 lei.

4. Poziția părților expusă în ședința de judecată

4.1. *Explicațiile reprezentantului reclamantului, avocatul Andrei Onofrei*: Avocatul Andrei Onofrei a susținut integral cererea de chemare în judecată cu motivele de fapt și de drept invocate de reclamant, referindu-se la cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5.500,00 lei, solicitând încasarea acestora de la pârât. Suplimentar, a comunicat că la cererea de chemare în judecată a fost anexat un contract similar încheiat cu același pârât „ELDJ Fruit" S.R.L., precum și copii ale facturilor emise către C.Î. „Darurile Daciei", iar de asemenea a fost anexat extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, care confirmă că administratorul și fondatorul atât al „Cidonia" S.R.L., cât și al C.Î. „Darurile Daciei", era, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, Bulgac Ivan, concomitent cu

contractul de vânzare-cumpărare încheiat cu „Cidonia” S.R.L. (reclamantul) pentru același tip de mere, aceeași persoană fizică (Bulgac Ivan, fondator al „Cidonia” S.R.L.) era și fondator al C.Î. „Darurile Daciei”, care a încheiat și executat paralel un contract similar, în cazul C.Î. „Darurile Daciei” pârâtul ridicând marfa și executând contractul, ceea ce demonstrează că între părți existau nu doar relații comerciale, ci chiar relații de prietenie consolidate pe parcursul a 5 ani de colaborări anterioare, excluzând posibilitatea ca pârâtul să nu cunoască persoana implicată în negocieri. Referitor la negocierile clauzelor contractuale și semnarea contractului, avocatul a menționat că, în afară de contractul de vânzare-cumpărare nr. 9 din 6 iulie 2020, există semnătura directorului „ELDJ Fruit” S.R.L., confirmată și de ștampila companiei, iar el însuși a fost prezent la negociere, unde s-a prezentat o persoană de origine turcă, vorbitoare de limbă rusă, care s-a autointitulat soțul fondatoarei (Aliev Rodica, unicul fondator al pârâtului, conform Registrului de stat al persoanelor juridice), ocupându-se nemijlocit de stabilirea calității mărfii, negocierea clauzelor și exportul merelor peste hotare, fondatorul „Cidonia” S.R.L., Bulgac Ivan, fiind în relații de prietenie cu familia Aliev și cunoscând foarte bine persoana respectivă, astfel încât nu putea exista dubii cu privire la reprezentarea acesteia, contractul menționând expres că părțile confirmă calitatea bună a mărfii, corespunzătoare standardelor în vigoare pentru tipul dat de marfă și cerințelor cumpărătorului, aprobate de ambele părți, iar la data încheierii contractului (6 iulie 2020), conform informațiilor furnizate de Institutul Național de Horticultură, perioada de coacere a merelor „Discovery” se finalizează la 15 august, astfel încât calitatea mărului (cel puțin calibrul) putea fi apreciată deja în acel moment, avocatul argumentând că, dacă cumpărătorul s-ar fi prezentat conform clauzelor contractuale și ar fi ridicat marfa în termeni optimi (până la coacerea finală), vânzătorul și-ar fi asumat și executat obligația suplimentară de a obține certificat de conformitate, dacă ar fi fost cerut, dar nu se pot emite certificate de conformitate pentru marfa aflată în copac, acestea obținându-se conform regulamentului de inspectare al ANSA doar după cules sau ambalare, motiv pentru care alegațiile pârâtului privind lipsa certificatului de calitate și neconformitatea mărfii nu pot fi reținute, deoarece marfa nu a fost ridicată pentru a permite emiterea documentelor. Avocatul a reiterat că, potrivit pct. 5.2 al contractului, cumpărătorul (pârâtul) și-a asumat obligația de a determina independent periodicitatea livrării, cantitatea și calitatea mărfii, fiind obligat să anunțe vânzătorul în acest sens într-un termen rezonabil, astfel încât nu revine vânzătorului obligația de a informa cumpărătorul despre ridicarea mărfii, pârâtul, ca profesionist în domeniul exportului de mere (cultivate în Moldova în perioada respectivă), trebuind să supravegheze livada, să aprecieze stadiul de coacere și să ridice marfa la momentul oportun pentru a o obține în stare superioară, dar neonorându-și această obligație și neînaintând nicio notificare scrisă privind refuzul ridicării pe motiv de deteriorare. Referitor la plata în avans, avocatul a precizat că, la materialele cauzei, a fost anexată dispoziția de plată prin care pârâtul a efectuat transfer bancar pentru cantitatea de 61 tone de mere, iar deși clauza contractuală nu definește explicit noțiunea de „avans”, din discuțiile părților rezultă că aceasta însemna plata anticipată pentru primele 3 „furi” (fiecare de 20 tone), care urmau să fie încărcate imediat, iar pentru următoarele livrări, plata se efectua în perioada de pregătire, până la deplasarea la fața locului. Conform răspunsului furnizat de Institutul Național de Horticultură, perioada de coacere a merelor „Discovery” este de până la 15 august, în funcție de anul respectiv, iar în anul 2020, Republica Moldova a înregistrat un an secetos, fără precipitații, merele fiind irigate, cu cheltuieli aferente, astfel încât din motive climatice perioada de coacere s-a finalizat mai devreme decât cea stabilită prin informația institutului, motiv pentru care cumpărătorul urma să se prezinte periodic în livadă pentru a aprecia, a urmări dacă este timpul să culeagă merele, să supravegheze ca marfa contractată să nu se deterioreze și să o ridice

la timpul oportun. La materialele dosarului a fost anexată declarația de rezoluțiune expediată de „ELDJ Fruit” S.R.L. către „Cidonia” S.R.L., prin care solicită rezoluțiunea contractului pe cale amiabilă, referindu-se la contractul din 6 iulie 2020 pe motiv că nu și-a ridicat marfa, din care rezultă că atât vânzătorul, cât și cumpărătorul au înțeles clar că urma să fie livrată roada anului 2020, de asemenea, dacă se acordă atenție concluziei din procesul-verbal de evaluare a recoltării merelor de vară din 19 septembrie 2020, se indică faptul că, în rezultatul analizei, termenele de recoltare a merelor de vară au fost tărăgănate, ducând la pierderi cantitative și calitative, ca rezultat 123.560 kg de mere au fost nevoiți să fie vânduți (anterior), în loc să fie vânduți în stare proaspătă, procesul-verbal fiind întocmit după vânzarea merelor la suc, când comisia a constatat la data respectivă, dar prin acesta s-a evidențiat și venitul ratat, deoarece la perioada când urmau să fie culese merele, 1 kg de mere pe piață costa 9 lei, în timp ce contractul prevedea 7 lei, astfel încât, pe motiv că perioada a fost tărăgănată, au fost nevoiți să le dea la suc. În fine, avocatul a menționat că nu cunoaște motivul pentru care „Cidonia” S.R.L. a restituit suma de 110.000 lei, dar a subliniat că reclamantul a avut posibilitatea să livreze cantitatea totală de marfă conform contractului, demonstrat prin facturile fiscale emise după ce merele au căzut jos și au fost livrate la suc către fabrica de sucuri din Orhei, calculul sumei totale a mărfii vândute către fabrica de suc corespunzând cantității promise a fi ridicată din livadă, iar dacă marfa era ridicată până la data de 15 august, așa cum și-a asumat obligația cumpărătorul prin contract, greutatea mărului ar fi fost alta decât după deteriorarea prin supra-coacere și cădere la pământ.

4.2. *Explicațiile reprezentantului pârâtului, avocatul Sorin Brumă:*

Avocatul Sorin Brumă nu a recunoscut acțiunea în ședința de judecată, susținând integral poziția expusă în referințele și pledoariile scrise ale pârâtului „ELDJ Fruit” S.R.L., și suplimentar a menționat că reclamantul „Cidonia” S.R.L. încearcă cu rea-credință să încaseze sume bănești, fără a probează elementele esențiale ale pretențiilor sale; în acest sens, avocatul a subliniat că, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 9 din 6 iulie 2020, părțile au agreat clauze specifice precum pct. 2.1 (vânzătorul se obligă să vândă iar cumpărătorul să cumpere 250 tone de mere de soiul „Discovery” de pe suprafața de livadă amplasată în satul Zagarancea), pct. 2.3 (marfa este de calitate bună, corespunde standardelor în vigoare pentru tipul dat de marfă și cerințelor cumpărătorului aprobate de ambele părți), pct. 4.1 (vânzătorul va organiza și va asigura culesul, încărcarea și transportarea producției până la transport), pct. 5.1 (data livrării mărfii se consideră data predării mărfii de către vânzător în livada vânzătorului) și pct. 6.1 (modificarea, completarea sau schimbarea părților se va efectua obligatoriu în baza unui acord bilateral în formă scrisă, semnat și ștampilat de către părți, care se va anexa la contract), subliniind că este cert că vânzătorul și-a asumat obligația de a vinde 250 tone de mere „Discovery” din livada sa (pct. 2.1), dar până la executarea obligațiilor de organizare și asigurare a culesului, încărcării și transportării producției până la transport (pct. 4.1), era imposibil ca cumpărătorul să execute pct. 4.3 (primirea, inspectarea, încărcarea și transportarea mărfii de la livada vânzătorului la destinație), iar la dosar nu există nicio probă scrisă (notificare sau alt act) care să dovedească executarea acestor obligații de către vânzător, sensul clauzelor indicând o secvență logică în care vânzătorul acționează primul. Suplimentar, avocatul a precizat că probele din dosar demonstrează nepredarea în proprietatea „ELDJ Fruit” S.R.L. a producției contractate de mere „Discovery” (pct. 2.1 și 5.1), neexecutarea obligației de a aproba cu cumpărătorul cerințele referitoare la marfă (pct. 2.2), precum și lipsa actelor privind calitatea mărfii și a facturilor fiscale, iar conform pct. 5.2 (cumpărătorul determină independent periodicitatea livrării, cantitatea și calitatea mărfii, fiind obligat să anunțe vânzătorul într-un termen rezonabil), cumpărătorul a solicitat informații despre cantități existente, calitate conform standardelor internaționale, acte de calitate și teste de

laborator conform Legii nr. 228/2010 privind protecția plantelor și carantina fitosanitară, dar vânzătorul nu a furnizat astfel de acte sau informații despre cantități și termene de disponibilitate, fiind imposibil, la semnarea contractului, să se stabilească lipsa pretențiilor cumpărătorului privind calitatea mărfii atâta timp cât marfa nu era pusă la dispoziție (pct. 2.3). Avocatul a invocat art. 1118 Cod civil, care obligă vânzătorul să transmită bunul în cantitatea stabilită, permițând cumpărătorului să refuze recepționarea dacă este mai mică, ceea ce dovedește neexecutarea de către „Cidonia" S.R.L., care a refuzat transmiterea cantităților agreate, iar probele confirmă că merele nu au fost transmise odată cu semnarea contractului, predarea realizându-se prin executarea pct. 5.1 și 4.1, fără ca vânzătorul să probeze (conform art. 118 Cod procedură civilă) predarea mărfii în condițiile stabilite, trecerea riscurilor de deteriorare fortuită sau existența unei astfel de deteriorări. Suplimentar, avocatul a notat că contractul lipsește suma totală (pct. 3.1), nu specifică că marfa este din roada anului 2020 sau un termen limită de predare (reclamantul invocă nejustificat 15 august 2020), astfel încât marfa urma să fie 250 tone de mere „Discovery", cu periodicitatea și cantitatea notificată de cumpărător conform pct. 5.2, iar pretențiile privind negocierile între Ivan Bulgac și Asif Djamal lipsesc probe scrise (procură sau alte acte) care să demonstreze împuternicirile lor, probele confirmând că „ELDJ Fruit" S.R.L. nu a avut angajat pe Asif Djamal (administrator fiind Victor Cazacu în 2019-2022, confirmat în contract). Poziția reclamantului privind informarea telefonică despre colectare este neîntemeiată, contractul neprevăzând astfel de condiții, iar obligațiile se stabilesc prin acte scrise cu detalii esențiale (denumire, cantitate, preț, drepturi și obligații); avocatul a invocat art. 992 Cod civil (contractul ca acord de voință pentru stabilirea raporturilor juridice, aplicabile normelor actului juridic – art. 308), art. 321 Cod civil (forma scrisă obligatorie pentru acte între persoane juridice dacă valoarea depășește 1.000 lei, nerespectarea excluzând proba cu martori) și art. 1108 Cod civil (vânzătorul se obligă să predea bunul în proprietate cumpărătorului), subliniind că „Cidonia" S.R.L. nu a demonstrat executarea acestei obligații, iar conform art. 510 Cod civil, proprietatea se transmite la predarea bunului mobil, neexecutată aici, astfel încât toate riscurile rămân la vânzător; vânzarea fiind pe parcurs a bunurilor determinate generic (mere „Discovery"), riscurile nu trec la cumpărător anterior individualizării (art. 1114 alin. (1), (3), (5) Cod civil, transferându-se la punerea bunului la dispoziție). Avocatul a acuzat inducerea în eroare a instanței privind plata din 13 iulie 2020 (ordin nr. 196, 280.000 lei) ca avans, deoarece destinația menționează „plată pentru fructe în baza contului DJ 01 din 13.07.2020", spre deosebire de ordinul nr. 209 din 22 iulie 2020 (150.000 lei, explicit „plată pentru mere în baza contractului nr. 9 din 06.07.2020"). Suplimentar, avocatul a argumentat că nu se poate pretinde repararea prejudiciului sub formă de venit ratat, deoarece art. 1108-1194 Cod civil nu oferă vânzătorului acest drept contractual, permițând doar plata prețului, dobânda de întârziere sau rezoluțiunea (fără penalitate prevăzută), iar pentru răspunderea contractuală sau delictuală sunt necesare 4 condiții (prejudiciu, faptă ilicită, cauzalitate, vinovăție), neprobate de reclamant – prejudiciul (calculat ca 62,16 tone x 5 lei = 310.800 lei) nu este demonstrat, procesul-verbal de evaluare din 19 august 2020 fiind unilateral, întocmit de persoane necunoscute și după vânzări, fără a servi drept dovadă validă; fapta ilicită, cauzalitatea și vinovăția lipesc, art. 936 Cod civil impunând creditorului să demonstreze neexecutarea și mărimea prejudiciului, sarcini neîndeplinite de „Cidonia" S.R.L., care a admis neexecutarea obligațiilor. Reclamantul susține vânzarea către terț („Mega Eco Fruct Colect" S.R.L.), dar nu a probat că merele erau din cantitatea destinată pârâtului, nu a notificat în scris intenția de vânzare, ridicând dubii privind facturile anterioare contractului cu terțul (ex. 31 iulie 2020, 20.875 kg, înainte de contractul din 10 august 2020 cu terțul, în vigoare fiind contractul cu pârâtul, nerezoluționat), starea merelor la

31 iulie 2020 (coacere de la 1-20 august conform scrisorii nr. 114/07.06.2021 de la IȘPHTA, semnat de directorul Constantin Dadu, necesitând timp până la alterare) și procesul-verbal din 19 august 2020, posterior vânzărilor (facturi din 31.07.2020 – 20.875 kg, 03.08.2020 – 28.068 kg, 10.08.2020 – 23.400 kg, 11.08.2020 – 27.700 kg, 12.08.2020 – 23.150 kg); „Cidonia" S.R.L. nu a răspuns la reclamațiile/notificările expediate de pârât (anexate la dosar) privind netransmiterea merelor, ceea ce evidențiază rea-credința sa, conform art. 118 Cod procedură civilă, care impune fiecărei părți să probeze circumstanțele invocate, nu limitându-se la declarații unilaterale. În concluzie, avocatul solicită respingerea cererii de chemare în judecată depuse de „Cidonia" S.R.L. împotriva „ELDJ Fruit" S.R.L. privind încasarea sumei de 310.800 lei cu titlu de prejudiciu material sub formă de venit ratat și cheltuieli de judecată, ca neîntemeiată.

4.3. *Intervenientul accesoriu de partea pârâtului „Mega Eco Fruct Colect" S.R.L* în ședința de judecată nu s-a prezentat, deși a fost înștiințat contra semnătură.

Partea motivată a Hotărârii

5. Legislația pertinentă și aprecierea instanţei:

Conform art. 130 Cod de procedură civilă al RM, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii*.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Cod de procedură civilă art.119 alin.(1) *probele se adună şi se prezintă de către părţi şi de alţi participanţi la proces*.

În conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă al RM, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Conform prevederilor art. 240 alin. (1 și 3) Cod de procedură civilă al RM, *La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

În conformitate cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă al RM, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

Cod Civil Articolul 11. Buna-credinţă

(1) Buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.

(2) În special, este contrar bunei-credinţe ca o parte să acţioneze în contradicţie cu declaraţiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declaraţii sau acel comportament.

Cod Civil Articolul 15. Apărarea judiciară a drepturilor civile

(1) Apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Metodele de apărarea a drepturilor civile sunt prevăzute în art. 16 Cod Civil, printre care, la al. (1) lit. g) Cod Civil - *Apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial*.

Cod Civil Articolul 19. Repararea prejudiciului

(1) În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.

Cod Civil Articolul 776. Temeiurile naşterii obligaţiilor

Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Cod Civil Articolul 858. Condiţiile generale de executare a obligaţiilor

(1) Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.

(2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Cod Civil Articolul 936. Evaluarea despăgubirilor pentru prejudiciul patrimonial

(1) Despăgubirile pentru prejudiciul patrimonial cauzat prin neexecutarea obligaţiei reprezintă suma de bani care va pune creditorul, pe cît este posibil, în situaţia în care s-ar fi aflat dacă obligaţia s-ar fi executat în mod corespunzător. Aceste despăgubiri acoperă dauna suferită real (inclusiv cheltuielile suportate şi reducerea valorii bunului) şi profitul ratat de creditor.

(2) Creditorului îi revine sarcina de a demonstra mărimea prejudiciului pentru care cere despăgubiri.

Cod Civil Articolul 1109. Cheltuielile de vînzare a unui bun mobil

(1) Cheltuielile de predare a bunului mobil, în particular de măsurare, cîntărire şi ambalare, sînt puse în sarcina vînzătorului, iar cheltuielile de primire şi transportare a bunului din locul încheierii contractului de vînzare-cumpărare în alt loc sînt puse în sarcina cumpărătorului, dacă în contract nu este prevăzut altfel.

Cod Civil Articolul 1111. Preţul

(1) Preţul bunului trebuie să fie exprimat în bani.

(2) Dacă în contractul de vînzare-cumpărare încheiat între profesionişti preţul bunului nu este determinat în mod expres sau implicit printr-o dispoziţie care permite să fie determinat, se va considera, în lipsa unor prevederi contrare, că părţile s-au referit tacit la preţul practicat în mod obişnuit în momentul încheierii contractului în domeniul de activitate respectiv pentru aceleaşi bunuri vîndute în împrejurări comparabile. În cazul în care nu există contracte

similare, se va considera, în lipsa unor prevederi contrare, că părţile s-au referit în mod tacit la un preţ practicat la data predării bunurilor.

(3) Dacă preţul bunului se determină în funcţie de greutatea lui, greutatea netă este aceea care, în caz de îndoială, determină preţul.

Cod Civil Articolul 1112. Termenul predării bunului

(1) Vînzătorul trebuie să predea bunul:

a) la data stabilită în contract sau la data care poate fi dedusă din contract;

b) în orice moment în cursul perioadei stabilite în contract sau determinate prin referire la contract, cu excepţia cazului în care din împrejurări rezultă că alegerea datei revine cumpărătorului;

c) într-un termen rezonabil calculat de la data încheierii contractului, în celelalte cazuri.

(2) Contractul de vînzare-cumpărare se consideră încheiat cu clauze de executare strict la data stabilită dacă din contract rezultă clar că, la încălcarea acestui termen, cumpărătorul pierde interesul faţă de executarea contractului.

(3) Vînzătorul poate executa contractul cu clauze de executare strict la data stabilită, înainte de acest termen sau după el numai cu consimţămîntul cumpărătorului.

Cod Civil Articolul 1114. Riscul pieirii sau deteriorării fortuite a bunului

(1) Riscul pieirii sau deteriorării fortuite a bunului este transferat cumpărătorului în momentul în care vînzătorul şi-a executat obligaţiile contractuale privind punerea bunului la dispoziţia cumpărătorului dacă contractul nu prevede altfel.

Cod Civil Articolul 1115. Momentul executării obligaţiei de predare a bunului

(1) Obligaţia de predare a bunului se consideră executată în momentul:

a) predării bunului către cumpărător sau către persoana indicată de el;

b) punerii bunului la dispoziţia cumpărătorului sau a persoanei indicate de el dacă bunul urmează să fie predat la locul aflării lui. Bunul se consideră pus la dispoziţia cumpărătorului dacă este individualizat prin marcare sau în alt mod şi dacă este pregătit de predare în termenul stabilit, iar cumpărătorul este informat despre aceasta potrivit clauzei contractuale.

(2) Dacă din contract nu rezultă obligaţia vînzătorului de a asigura transportarea bunului sau predarea lui la locul aflării cumpărătorului, obligaţia vînzătorului de a preda bunul se consideră executată de la data predării bunului către transportator sau oficiul poştal pentru a fi transportat la cumpărător dacă contractul nu prevede altfel.

Cod Civil Articolul 1116. Recepţionarea bunului

Cumpărătorul este obligat să efectueze acţiuni care, în conformitate cu uzanţele, sînt necesare din partea lui pentru garantarea predării şi primirii bunului dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Cod Civil Articolul 1133. Obligaţia de conservare a bunului vîndut

(1) Cînd cumpărătorul întîrzie să preia bunul predat sau nu plăteşte preţul, în cazul în care plata preţului şi predarea trebuie să se facă simultan, vînzătorul, dacă are bunul în posesiune sau sub control, trebuie să ia măsuri rezonabile, în funcţie de împrejurări, pentru a le conserva. El este îndreptăţit să le reţină pînă ce va obţine de la cumpărător plata cheltuielilor sale rezonabile.

Cod Civil Articolul 1134. Dreptul de înstrăinare a bunului

(1) Partea obligată să conserveze bunul este în drept să-l vîndă la un preţ convenabil, în cazul în care cealaltă parte tergiversează exagerat preluarea lui sau plata cheltuielilor de conservare, dacă a înştiinţat cealaltă parte despre intenţia de a vinde.

(2) Dacă bunul este pasibil de pieire sau de alterare (deteriorare) rapidă şi dacă conservarea lui ar genera cheltuieli disproporţionate, partea obligată să-l conserveze îl poate vinde.

6. Din materialele dosarului reiese incontestabil următoarele circumstanțe de fapt, confirmate prin probele administrate și necontestate în esență de părți:

- Între „Cidonia" S.R.L., în calitate de vânzător, și „ELDJ Fruit" S.R.L., în calitate de cumpărător, a fost încheiat un contract valabil de vânzare-cumpărare nr. 9 din 6 iulie 2020, fapt recunoscut de ambele părți. Conform pct. 2.1 al contractului, obiectul acestuia îl constituie vânzarea și cumpărarea a 250 de tone de mere de soiul „Discovery", provenite din livada vânzătorului situată în satul Zagarancea, raionul Ungheni (conform pct. 2.2, livrarea se efectuează din livadă). Pct. 2.3 prevede expres că marfa este de calitate bună, corespunde standardelor în vigoare pentru tipul respectiv de marfă și cerințelor cumpărătorului, aceste aspecte fiind aprobate de ambele părți la momentul încheierii contractului. Prețul unitar al mărfii este stabilit la 7 lei/kg (pct. 3.1), cu obligația cumpărătorului de a achita prețul în avans. Termenul livrării este reglementat la pct. 5.1, care prevede că data livrării se consideră data predării mărfii de către vânzător în livadă, iar pct. 5.2 stabilește că cumpărătorul determină independent periodicitatea livrării, cantitatea și calitatea mărfii, fiind obligat să anunțe vânzătorul în acest sens într-un termen rezonabil. De asemenea, pct. 4.1 impune vânzătorului obligația de a asigura culesul, încărcarea și transportul producției până la locul indicat de cumpărător, în timp ce pct. 4.3 revine cumpărătorului obligația de a asigura primirea, inspectarea, încărcarea și transportul mărfii de la livadă până la destinație. La pct. 4.5, cumpărătorul declară că nu are pretenții la calitatea mărfii propuse spre vânzare la momentul semnării contractului.
- Prin ordinele de plată nr. 196 din 13 iulie 2020 (suma de 280.000 lei, cu destinația „plată pentru fructe în baza contului DJ 01 din 13.07.2020") și nr. 209 din 22 iulie 2020 (suma de 150.000 lei, cu destinația explicită „plată pentru mere în baza contractului nr. 9 din 06.07.2020"), cumpărătorul a efectuat plăți în total de 430.000 lei, corespunzând anticipat unei cantități de aproximativ 61,4 tone de mere la prețul contractual de 7 lei/kg. Ulterior, prin ordinul de plată nr. 1 din 23 iulie 2020, vânzătorul a restituit cumpărătorului suma de 111.000 lei, invocând „întoarcerea sumei transferate greșit, conform demersului fără număr din 23.07.2020". Această restituire nu a fost explicată în detaliu de niciuna dintre părți în ședința de judecată, reprezentantul vânzătorului invocând doar că nu cunoaște motivul exact, iar reprezentantul cumpărătorului susținând că ar fi legată de necorespunderea calității mărfii, fără a prezenta probe suplimentare în acest sens.
- Conform procesului-verbal de evaluare a recoltării merelor de vară din 19 august 2020, întocmit de o comisie formată din vice-directorul „Cidonia" S.R.L., Edvard Bulgac, agronomul pentru protecția plantelor Ecaterina Chitoroaga, vice-director pentru plante multianuale Viorica Croitor și brigadierul de livezi Viorica Croitor, a fost examinată situația recoltării merelor de soiuri de vară, inclusiv „Discovery". Documentul relevă că, la solicitarea cumpărătorului (reprezentat de Asif Djamal), pomii cu roada de „Discovery" au fost stropiți cu o substanță specifică în perioada 4-5 iulie 2020, iar în intervalul de 5-12 zile ulterioare, cumpărătorul s-a

deplasat la fața locului în livadă și a cerut amânarea recoltării până la înro*****ea merelor. Comisia a constatat că aceste întârzieri impuse de cumpărător au condus la tărăgănarea termenelor de recoltare, generând pierderi cantitative și calitative, ca urmare a cărora 123.560 kg de mere (inclusiv soiul „Discovery") au fost nevoiți să fie vânduți la suc, în loc să fie comercializați în stare proaspătă.

- Nota contabilă nr. 1 din 17 august 2020 emisă de „Cidonia" S.R.L. confirmă că, în perioada de vară a anului 2020, societatea a vândut către fabrici de conserve o cantitate totală de 123.560 kg de mere de vară, inclusiv soiul „Discovery", la prețul unitar de 2 lei/kg.
- Răspunsul oficial al Instituției Publice Științifico-Practică de Horticultură și Tehnologii Alimentare, nr. 114 din 7 iunie 2021, furnizat la solicitarea „Cidonia" S.R.L., precizează că perioada de coacere și recoltare optimă a soiului de mere „Discovery" pentru regiunea Ungheni este cuprinsă între 1 august și 20 august, în funcție de condițiile climatice ale anului respectiv (2020 fiind marcat de secetă, ceea ce a accelerat procesul de coacere).
- Prin intermediul facturilor fiscale emise către „Mega Eco Fruct Colect" S.R.L. (factura nr. 31 din 31 iulie 2020 – 20.875 kg; factura nr. 32 din 3 august 2020 – 28.068 kg; factura nr. 33 din 10 august 2020 – 23.400 kg; factura nr. 34 din 11 august 2020 – 27.700 kg; factura nr. 35 din 12 august 2020 – 23.150 kg), vânzătorul probează vânzarea unei cantități totale de 123.560 kg de mere, inclusiv soiul „Discovery", la prețul de 2 lei/kg.

7. Din materialele dosarului, așa cum s-a reținut mai sus, reiese incontestabil existența unui contract de vânzare-cumpărare nr. 9 din 6 iulie 2020, încheiat între „Cidonia" S.R.L. (vânzător) și „ELDJ Fruit" S.R.L. (cumpărător), fapt recunoscut de ambele părți. Obiectul contractului constă în vânzarea și cumpărarea a 250 de tone de mere de soiul „Discovery" din livada vânzătorului (pct. 2.1 și 2.2), la prețul de 7 lei/kg, achitat în avans (pct. 3.1). Marfa este calificată ca fiind de calitate bună, corespunzătoare standardelor în vigoare și cerințelor cumpărătorului, aprobate de părți (pct. 2.3). Vânzătorul își asumă obligația de a asigura culesul, încărcarea și transportul producției până la locul indicat de cumpărător (pct. 4.1), iar cumpărătorul – de a asigura primirea, inspectarea, încărcarea și transportul mărfii de la livadă (pct. 4.3). Data livrării se consideră data predării în livadă (pct. 5.1), iar cumpărătorul determină independent periodicitatea, cantitatea și calitatea mărfii, obligat să anunțe vânzătorul într-un termen rezonabil (pct. 5.2). Modificările contractului se fac prin acord bilateral scris (pct. 6.1).

Probele administrate, deși sunt veridice și pertinente în ansamblu, confirmând existența raportului contractual și acțiunile ulterioare ale părților, totuși, nu dovedesc executarea integrală a obligațiilor de către niciuna dintre părți, reclamantul neprezentând dovezi scrise privind notificări către pârât referitoare la stadiul de coacere sau intenția de vânzare ulterioară, iar pârâtul neprezentând dovezi scrise privind solicitări formale de informații suplimentare sau refuzuri motivate de calitate (cu excepția restituirii parțiale, neexplicată detaliat).

Contractul este valabil, dar clauzele sale sunt vagi, lipsind precizări esențiale precum suma totală exactă (pct. 3.1 menționează doar prețul unitar), termenul limită de executare sau procedura detaliată de notificare (altele decât cea generală din pct. 5.2). Obiectul clar este vânzarea a 250 tone de mere „Discovery" (pct. 2.1), dar lipsa unui termen expres impune aplicarea logicii uzuale și a bunelor practici comerciale (art. 1112 alin. (1) lit. c) CC: predarea într-un termen rezonabil de la încheierea contractului).

Răspunsul Instituției Publice Științifico-Practică de Horticultură și Tehnologii Alimentare nr. 114/07.06.2021, probă pertinentă și necontestată, stabilește perioada optimă de coacere și

recoltare a soiului „Discovery” în regiunea Ungheni între 1 și 20 august. Instanța consideră acest interval ca termen rezonabil de executare, corespunzător uzanțelor în domeniul horticol (art. 1112 alin. (1) lit. b) CC). Astfel, după 20 august, cumpărătorul ar fi putut fi considerat în întârziere, obligând vânzătorul să ia măsuri rezonabile de conservare a bunului, în funcție de împrejurări, putând reține marfa până la plata cheltuielilor rezonabile (art. 1133 alin. (1) CC). Conservarea implică acțiuni proporționale, cum ar fi depozitarea temporară sau notificarea prealabilă.

Totuși, vânzătorul (reclamantul) nu a așteptat expirarea acestui termen rezonabil. Facturile fiscale demonstrează vânzări către „Mega Eco Fruct Colect” S.R.L. începând cu 31 iulie 2020 (20.875 kg), 3 august 2020 (28.068 kg), 10 august 2020 (23.400 kg), 11 august 2020 (27.700 kg) și 12 august 2020 (23.150 kg), totalizând 123.560 kg la 2 lei/kg, anterior sau în cursul perioadei de coacere optimă. Aceste acțiuni premature încalcă secvența logică a obligațiilor: vânzătorul trebuia să asigure culesul și punerea la dispoziție în livadă (pct. 4.1 și 5.1; art. 1115 alin. (1) lit. b) CC), permițând cumpărătorului inspectarea și recepționarea (pct. 4.3; art. 1116 CC), riscurile trecând la cumpărător doar la punerea la dispoziție (art. 1114 alin. (1) CC).

Reclamantul nu a prezentat probe privind măsuri rezonabile de conservare în perioada 1-20 august (art. 1133 CC), cum ar fi depozitare frigorifică sau notificări scrise către pârât. Mai mult, vânzătorul nu a înștiințat pârâtul despre intenția de vânzare ulterioară, condiție esențială pentru exercitarea dreptului de înstrăinare (art. 1134 alin. (1) CC: vânzarea la preț convenabil doar dacă cealaltă parte tergiversează exagerat preluarea, după notificare). Aceste acțiuni unilaterale contravin bunei-credințe (art. 11 alin. (1) CC: corectitudine, onestitate, luarea în cont a intereselor celeilalte părți), generând o contradicție cu comportamentul anterior (plăți anticipate) pe care pârâtul s-a bazat rezonabil (art. 11 alin. (2) CC). Vânzătorul acționează cu rea-credință, vânzând marfa contractată către terți fără rezoluțiune amiabilă sau judiciară, urmărind o îmbogățire nejustificată.

Prin urmare, riscurile deteriorării (inclusiv supra-coacerea) rămân la vânzător (art. 1114 alin. (1) și (3) CC, bunuri generice neindividualizate), iar diferența de preț (7 lei/kg contractual vs. 2 lei/kg la suc) reprezintă asumarea propriilor riscuri, nu un prejudiciu cauzat ilicit de pârât. Reclamantul nu demonstrează elementele răspunderii contractuale (faptă ilicită, prejudiciu, cauzalitate, vinovăție – art. 936 CC; art. 1109-1112 CC) sau delictuale (art. 1998 CC, inaplicabile raporturilor contractuale). Calculul venitului ratat (62,16 tone x 5 lei/kg = 310.800 lei) este unilateral și nefondat, procesul-verbal fiind posterior vânzărilor și neprobând cauzalitatea.

8. Prin ordinul nr. 196/13.07.2020 (280.000 lei), destinația explicită este „plată pentru fructe în baza contului DJ 01 din 13.07.2020”, neputând fi considerată avans specific contractului nr. 9. Ordinul nr. 209/22.07.2020 (150.000 lei) este clar legat de contract („plată pentru mere în baza contractului nr. 9”), reprezentând plată anticipată. Restituirea de 111.000 lei (23.07.2020, „întoarcere sumă transferată greșit”) nu este explicată de reclamant, care recunoaște lipsa cunoștințelor sale. Instanța admite, în lipsă de probe contrare, poziția pârâtului că aceasta ar decurge dintr-un dezacord inițial privind calitatea (invocată în pledoarii), dar notează că nici pârâtul nu probează formal acest aspect. Totuși, acest fapt consolidează neexecutarea echilibrată a obligațiilor, fără a genera drept la despăgubiri suplimentare pentru reclamant.

Reieșind din cele de mai sus, pretențiile de încasare a 310.800 lei (prejudiciu material sub formă de venit ratat) se resping integral.

9. Cheltuielile de judecată

În temeiul art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța obligă partea care a pierdut procesul să acopere cheltuielile de judecată suportate de partea care a obținut câștig de cauză, la cererea acesteia. În situația admiterii parțiale a cererii reclamantului, cheltuielile se compensează proporțional cu pretențiile admise, respectiv respinse.

Având în vedere că, în prezenta cauză, cererea de chemare în judecată înaintată de „Cidonia" S.R.L. a fost respinsă în întregime, instanța, aplicând dispozițiile legale menționate, respinge în consecință și cererea privind încasarea cheltuielilor de judecată formulate de reclamant împotriva pârâtei „ELDJ Fruit" S.R.L., constatând lipsa temeiului juridic pentru acordarea acestora.

Legile de care s-a călăuzit instanța: art. art. 121 și art.130, 241 din Codul de Procedură Civilă, art. art. 11, 15, 16, 19, 776, 858, 936, 1109, 1111, 1112, 1114, 1115, 1116, 1133, 1134 Cod Civil

Instanța de Judecată
HOTĂRĂȘTE

1. Cererea depusă de **„Cidonia" Societate cu Răspundere Limitată** împotriva **„ELDJ Fruit" Societate cu Răspundere Limitată** cu privire la încasarea prejudiciului material sub formă de venit ratat, în sumă de **310.800,00 lei**, pentru neexecutarea contractului de vânzare cumpărare nr. 9, din 06.07.2020 și încasarea cheltuielilor de judecată, se respinge integral.

2. Se explică dreptul părţilor şi participanţilor la proces de a solicita hotărârea redactată integral în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

3. Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

Judecătorul **Mariana Stratan**

Copia Hotărârii corespunde originalului